

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. An potestas eligendi aliis quoque Clericis, qui è Collegio non sunt, vel etiam Laicis competere possit, vel iis, qui solùm sunt in possessione juris eligendi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

ant, cum ipsi Prælatum Episcopalem v. g. non habeant, sed ex potestate officii, à communi jure vel à Pontifice concessi.

Intelligitur autem Capituli, aut Collegii nomine, non quævis Clericorum uni Ecclesiæ adscriptorum collectio seu communitas, sed qui nomine Canonico- rum seu Capitularium veniunt, qui unum quasi corpus constituunt, cujus caput ipse Prælatum est, & communi sigillo utuntur, atque unum communem Syndicum, ac procuratorem constituere possunt *c. dilectus 14. junct. Glos. V. nec sint unum corpus de Excess. Prælat. & l. 1. §. 1. FF. quod quisque univers. nom.* & quamvis ad constituendum primò collegium tres personæ ad minimum requirantur, *L. Neratius 85. FF. de V. S.* cum præter Capitulum (quod pluralitatem dicit) à Rectore distinctum debeat, vel actu, vel potestate saltem, habere Rectorem, potest tamen semel constitutum collegium, ejusque jura in duobus, imò etiam in uno conservari juxta *Glos. in cit. e. 1. V. duo h. 2.* cum plus ordinariè requiratur ad generationem, quàm ad conservationem. Neque tamen omnes etiam qui sunt de Collegio Ecclesiæ alicujus collegiæ, aut Cathedralis, habent jus eligendi Episcopum, seu Prælatum talis Ecclesiæ, sed illi tantum, qui in SS. Ordinibus (Subdiaconatus saltem) constituti sunt (juxta *Concil. Trident. Sess. 22. c. 4. de reform.*) saltem tempore electionis, & quamvis talem in Sacris non constitutum expectare cæteri non debeant, licet prius quàm electio fiat, ordinari vellet, si tamen Canonico- rum v. g. nullus, quando sedis vacatio contingit,

in Sacris constitutus esset, & consequenter penes nullum tum esset jus proximum eligendi, prius tamen, quàm ad superiorem provisio talis Ecclesiæ devolveretur, expectare hic deberet usque ad terminum electioni concessum elapsum; ut si intra hoc tempus aliqui ordinari in majoribus vellent, jus eligendi illis non impediretur.

§. III.

An potestas eligendi aliis quoque Clericis, qui à Collegio non sunt, vel etiam Laicis competere possit, vel is, qui solùm sunt in possessione juris eligendi?

Resp. 1. Possit competere jus eligendi etiam extraneis Clericis, qui à Collegio seu Capitulo non sunt, non tantum vi privilegii, prout sumitur ex *c. cum dilectus 8. de Consuet.* neque tantum vi legitimæ per 40. annos præscriptæ consuetudinis *c. Cumana 50. h. t. junct. Glos. V. Consuet.* sed pacto etiam seu voluntate eorum, ad quos jus eligendi spectat, ita tamen, ut si in extraneam personam, vel dignitatem, à Capitularibus perpetuò transferatur, superioris consensus cum aliis solemnitatibus, ad alienandum res Ecclesiæ requisitis, accedere debeat, cum talis in extraneum translatio species quædam alienationis sit, & omnes Capitulares in hoc consentire debeant, cum quòd singulis præjudicat, a singulis sit approbandum.

Resp. 2. Laicis nec per pactum, nec ullo alio modo à Capitularibus communicari potest jus eligendi Prælatos Ecclesiasticos, *c. sacrosancta 51. h. t.* cum spiritualia negotia tractare non debeant. *La-*

ci c. 2. de iudiciis. & quod in c. nobis 25. de iure Patro. conceditur, ut facta jam electione consensus Patroni requiratur, non tam de obligatione necessaria, sed de honestate intelligi debeat, ne iura videantur iuribus contradicere; vel certè de Patrono Ecclesiastico textus ille intelligi debet, aut de consilio tantum petendo, quo posito libera adhuc penes Capitulum erit electio; nisi aliter de sua iurisdictione (per privilegium v. g. à Summo Pontifice obtentum) doceat Patronus.

Resp. 3. Nec per ullam consuetudinem, quamvis immemorialis illa sit, possunt Laici, etiam Patroni, seculares jus eligendi Prælatum Ecclesiasticum acquirere, sive soli, sive cum Canonice eligere præsumant c. Massana 56. h. t. (cum corruptela potius, quam consuetudo, ut Pontifex ait, dicenda sit, contraria præsumptio independentè à Pontificio privilegio attentata) nec valeat electio cum talibus Laicis coëligentibus facta, si Clerici scienter & voluntariè ad coëligendum admiserunt Laicos, cum actus individuus, qualis est electio, nullus sit, si vel unus inhabilis scienter & voluntariè admittatur ad actum talem constituendum, & in his individuis utile per inutile vitietur, quòd si tamen Laici coëligant quidem cum Clericis, admissi ad coëligendum vel per ignorantiam, vel quia prohiberi non poterant, vel quia gravi metu ad tales admittendos coacti fuerunt, valdè probabilè est, electionem valere, ex solis Clericorum suffragiis, reiectis Laicorum, tanquam incapacium, præsertim, si contra Laicorum suffragia protestati sunt Clerici, cum constitutio invalidans electionem coëligentibus etiam Laicis, valdè probabiliter, non tan-

tum in odium Laicorum, sed Clericorum etiam culpabiliter Laicos admittentium facta sit: neque à præsentatione Laicis competente, si ædificaverint, dotaverint, vel fundaverint Ecclesiam Parochialem, ad Electionem in Ecclesiis Collegiatis ducenda est paritas, quamvis ex uno relato capite talis Ecclesie Patroni sint, cum per præsentationem à præsentato admissam, nullum jus spirituale acquiratur præsentato, sicuti per electionem admissam ab electo, faciliùs proinde præsentatio quam electio Laicis conceditur.

Resp. 4. Jus eligendi etiam illis competit, qui tantum sunt in huius juris possessione, cum bonâ fide, si de possessione tali constat, modò ante electionem factam nulla lis super hoc iure illis mota fuerit, quæ fuerit etiam contestata, ita ut non tantum votum huius præ alio, penes quem post modum proprietates huius juris fuisse electionis tempore deprehenditur, valeat, sed electio etiam ex hoc capite postmodum nunquam impugnari possit c. cum olim 7. iuncta Glos. V. duobus de caus. possess. & propriet. & c. querelam 24. iuncta Glos. V. super iure h. t. cum bonæ fidei possessor fructus percipere possit (quos inter est jus eligendi) quamdiu lis cum illo contestata non fuit super rei proprietate.

§. IV.

An sicut electio Episcopi, ita etiam electio, sive institutio Canonice in Ecclesiis Cathedralibus pertineat ad Capitulum.

Resp. Spectato iure Canonice electio, sive potius collatio Canonice in Ecclesiis Cathedralibus vel ad